

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

مروج بهره برداری و احیاء گیاهان دارویی
در منابع طبیعی

گروه شغلی

فناوری های راهبردی
سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی

کد ملی آموزش شغل

۶۱۱۲/۳۳/۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۳/۴/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۶۱۱۲/۳۳/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی:

رئیس گروه برنامه ریزی درسی فناوری های راهبردی : دکتر پوراندخت نیرومند
دکتر محسن بیگدلی - دکتر علیرضا طاهرپور - دکتر محمد انصاری پور - ابوالفضل علیزاده - سید محسن جلالی - شهرام گندابی - نرگس

کیانی - عاطفه سادات جلال زاده - زینب وفائی نژاد - حسین امامی - حمیدرضا عصارپور آرائی

+ افرادی که در روند تدوین این استاندارد مشاوره و اعمال نظر فرموده اند : مهندس علی ابراهیمی و کیانی ، دکتر فرزاد نجفی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

- ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی ایران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

توجه: در صورت درخواست ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی، دانشگاههای مرتبط و متخصصین و صاحب نظران مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد و پس از تأیید ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی اعمال گردد.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۹۷

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تہیہ کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقہ کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	مجتبی پالوج	دکتر	مدیریت استرٹژیک	عضوہیات علمی	۱۸ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل: mpalouj@gmail.com آدرس :
۲	زہرا طہماسی نادری چگنی	کارشناس	مہندس صنایع - تحلیل سیستم ہا	مدیر کارخانہ و عضوہیات مدیرہ	۷ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل: marketingwom@ yahoo.com
۳	سمانہ کلانتری	کارشناس	مہندس صنایع - تحلیل سیستم ہا	رییس ہیات مدیرہ	۶ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل: marketingwom@ yahoo.com
۴	شہرام گندابی	کاردانی	گیاہان دارویی	مدیر عامل و مدیر تحقیق و توسعہ	۱۱ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل: shahramgandabi@ gmail.com
۵	عبدالمجید شیخی	دکتری	اقتصاد	عضوہیات علمی	۳۰ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل: amshikhi@ gmail.com
۶	فائزہ طہماسی	کارشناس	روزنامہ نگاری	اطلاع رسانی و بازاریابی داروہا و گیاہان	۲ سال	تلفن ثابت : تلفن ہمراہ : ایمیل:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱:

مروج بهره برداری و احیا گیاهان دارویی در منابع طبیعی و مراتع

شرح استاندارد آموزش شغل :

مروج بهره برداری و احیا گیاهان دارویی در منابع طبیعی از جمله مشاغل حوزه خدمات در بخش فناوری های راهبردی سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی است که شایستگی هایی مانند: بررسی گیاهان دارویی اقتصادی و پر کاربرد، تحلیل پتانسیل اقلیمی و ناحیه ای گیاهان دارویی، شناخت و بکارگیری قوانین و الزامات حفاظتی در منابع طبیعی، تهیه و پیاده سازی طرح بهره برداری و احیا منابع طبیعی، اجرای طرح های تحقیقی - ترویجی ویژه منابع طبیعی و ایجاد مناطق نمونه، اجرای دوره های آموزشی ترویجی و ارائه اطلاعات مورد نیاز بهره برداران، تولید، بهره برداری و احیا گیاهان دارویی ترویجی در رویشگاه های طبیعی، ارزیابی فعالیت و رفع مشکلات بهره برداران، بازاریابی و فروش محصولات دارا می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات: لیسانس تولید و بهره برداری از گیاهان دارویی و معطر یا لیسانس ترویج یا لیسانس منابع طبیعی یا لیسانس جنگلداری جامع یا لیسانس منابع طبیعی - جنگلداری یا لیسانس مهندسی منابع طبیعی - مدیریت مناطق بیابانی یا لیسانس مهندسی منابع طبیعی - مدیریت مناطق خشک و بیابان یا لیسانس حفاظت و حمایت از منابع طبیعی.

حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز: ندارد

طول دوره آموزش:

طول دوره آموزش	:	۳۱۷.۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	:	۷۳.۵ ساعت
- زمان آموزش عملی	:	۱۴۴ ساعت
- زمان کارورزی	:	۱۰۰ ساعت
- زمان پروژه	:	ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی: ۲۵٪

- عملی: ۶۵٪

- اخلاق حرفه ای: ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان:

لیسانس گیاهان دارویی / لیسانس ترویج / لیسانس منابع طبیعی / لیسانس جنگلداری جامع / لیسانس منابع طبیعی - جنگلداری / لیسانس مهندسی منابع طبیعی - مدیریت مناطق بیابانی / لیسانس مهندسی منابع طبیعی - مدیریت مناطق خشک و بیابان / لیسانس حفاظت و حمایت از منابع طبیعی.

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

مروج بهره برداری و احیا گیاهان دارویی در منابع طبیعی از جمله مشاغل حوزه خدمات در بخش فناوری های راهبردی سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی است که شایستگی هایی مانند: شناسایی گیاهان دارویی اقتصادی و پرکاربرد، تحلیل پتانسیل اقلیمی و ناحیه ای گیاهان دارویی، شناخت و بکارگیری قوانین و الزامات حفاظتی در منابع طبیعی، تهیه و پیاده سازی طرح بهره برداری و احیا منابع طبیعی، اجرای طرح های تحقیقی _ ترویجی ویژه منابع طبیعی و ایجاد مناطق نمونه، اجرای دوره های آموزشی ترویجی و ارائه اطلاعات مورد نیاز بهره برداران، تولید، بهره برداری و احیا گیاهان دارویی ترویجی در روبشگاه های طبیعی، ارزیابی فعالیت و رفع مشکلات بهره برداران، بازاریابی و فروش محصولات دارا می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Propagator/promoter for utilization of medicinal herbs

Onet :

۱۹-۴۰۹۳.۰۰ : Forest and Conservation Technicians

۱۱-۹۱۲۱.۰۰ : Natural Sciences Managers

۱۹-۴۰۹۳.۰۰ : Forest and Conservation Technicians

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

این شغل از یک سو با زارعین و بهره برداران گیاهان دارویی و از سوی دیگر با سازمان و ادارات مربوطه (از جمله کشاورزی و منابع طبیعی)، محیط بانان و همچنین بخش کشاورزی و بازرگانی واحد های فرآوری و تجار در ارتباط است.

تکنسین احیاء مرتع - شماره استاندارد ۶۲۱۰/۹/۱

مدیر بهره برداری از جنگل - ۶۲۱۰/۳۰/۱

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

– شایستگی ها^۲

ردیف	عناوین
۱	بررسی گیاهان دارویی اقتصادی و پرکاربرد
۲	تحلیل پتانسیل اقلیمی و ناحیه ای گیاهان دارویی
۳	شناخت و بکارگیری قوانین و الزامات حفاظتی در منابع طبیعی
۴	تهیه و پیاده سازی طرح بهره برداری و احیا منابع طبیعی
۵	اجرای طرح های تحقیقی _ ترویجی ویژه منابع طبیعی و ایجاد مناطق نمونه
۶	اجرای دوره های آموزشی ترویجی و ارائه اطلاعات مورد نیاز بهره برداران
۷	تولید ، بهره برداری و احیا گیاهان دارویی ترویجی در رویشگاه های طبیعی
۸	ارزیابی فعالیت و رفع مشکلات بهره برداران
۹	بازاریابی و فروش محصولات

استاندارد آموزش
- برکهی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۹	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-رایانه -دیتا پرژکتور -وایت برد -ماژیک وایتبرد -لوازم التحریر -جزوات مربوطه				دانش : <ul style="list-style-type: none"> • مشخصه های گیاهان دارویی • انواع مواد موثره گیاهان دارویی • روش نیازسنجی بازار داخلی و خارجی
		۱		
		۱		
		۱		
				مهارت : <ul style="list-style-type: none"> • تعیین گیاهان دارویی پر کاربرد در صنایع غذایی و دمنوش ها و مقدار نیاز • بررسی و تعیین بیشترین مواد موثره مورد استفاده در صنایع داروسازی و آرایشی و بهداشتی • بررسی بازار های صادراتی و آمار های صادراتی گیاهان دارویی • شناسایی گیاهان دارویی با بالاترین بازده مواد موثره و زیست توده
	۳			
	۲			
	۲			
	۲			
				نگرش : <ul style="list-style-type: none"> ▪ بررسی دقیق بازار و آینده نگاری مصرف و انتخاب نوع ماده موثره و گیاه دارویی مصرفی
				ایمنی و بهداشت : <ul style="list-style-type: none"> ▪ ارگونومی نشستن و کار با رایانه
				توجهات زیست محیطی : <ul style="list-style-type: none"> - ارزیابی دقیق نقش زیست محیطی گیاهان دارویی هدف

استاندارد آموزش
- برکهای تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۳۸.۵	۳۲.۵	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
- رایانه		۱.۵		• اصول سیستماتیک گیاهی
- دیتا پرژکتور		۱		• اقلیم های ایران و مشخه های هر کدام
- وایت برد		۲		• شناسایی گیاهان دارویی اندمیک ایران
- ماژیک وایت برد		۱.۵		• محدودیت ها و نیازهای اکولوژیکی گیاهان دارویی
- لوازم التحریر				مهارت :
- جزوات مربوطه				• آنالیز شرایط اقلیمی منطقه (انژی تابشی ، خاک، رطوبت ، جریان هوا ، تبخیر و تعرق و ...)
- قیچی باغبانی	۹			• شناسایی گیاهان دارویی با کمک کلیدهای شناسایی
- کیسه نمونه برداری	۴			• جمع آوری گیاهان دارویی محلی در رویشگاه های طبیعی
- نقشه توپوگرافی	۱۰			• ایجاد بانک اطلاعاتی گیاهان دارویی منطقه هدف
- اطلاعات اقلیمی ناحیه	۱.۵			• مقایسه نیازها و شرایط رویشگاه ها و انتخاب گیاهان قابل کشت
	۳			• معرفی و تحلیل عملیات در ایستگاه های هواشناسی
	۳			• جمع آوری داده های پایه و تجزیه و تحلیل موقعیت بهره برداری منطقه
	۲			
				نگرش :
				▪ دقت در بررسی درست و کامل شرایط اقلیمی
				▪
				ایمنی و بهداشت :
				▪ استفاده از لباس و کفش کار مناسب
				توجهات زیست محیطی :
				▪ دقت در زمان نمونه برداری از گونه های گیاهی برای جلوگیری از صدمه زدن به ذخایر ژنتیکی

استاندارد آموزش
– برکهای تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۱۴.۵	۱۲	۲۶.۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پرژکتور - وایت برد - لباس و کفش کار - ماژیک وایت برد - لوازم التحریر - جزوات مربوطه				دانش : <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم منابع طبیعی • مفهوم جنگل و مرتع داری • قوانین بهره برداری از جنگل و مرتع • انواع جرایم ، تخلفات و تنبیهات و روش های برخورد با متخلفین • روش های بهره برداری و قوانین صدور مجوز تجدید حجم • واستحصال مربوط به آن • الزامات صدور سند • قوانین صدور مجوز نظارت بر حمل فرآورده های جنگلی و کنترل پروانه حمل • دستورالعمل اجرایی ماده ۳ قانون حفاظت و بهره برداری مهارت : <ul style="list-style-type: none"> • بکارگیری آیین نامه ها و دستورالعمل های جنگلداری در حوضه کاری • استفاده و حفظ حریم اصول و قوانین طرح های جنگلداری در حوضه کاری • بکارگیری و نظارت بر اجرای قوانین مربوط به حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور توسط بهره برداران • بکارگیری و نظارت بر اجرای قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت و پیشگیری های احتمالی توسط بهره بردار • اخذ مجوز های منطبق با لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران نگرش : <ul style="list-style-type: none"> ▪ پایبندی به الزامات قانونی ایمنی و بهداشت : <ul style="list-style-type: none"> ▪ استفاده از کفش و لباس کار مناسب توجهات زیست محیطی : <ul style="list-style-type: none"> ▪ توجه به حفظ ذخایر ژنتیکی و تنوع گیاهی و حشره ای منطقه ▪ بکارگیری و نظارت بر حسن اجرای قوانین زیست محیطی

استاندارد آموزش
- برکھی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸.۵	۱۳.۵	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
رایانه - دیتا پرژکتور - وایت برد - مازیک وایت برد - لوازم التحریر - جزوات مربوطه		۲ ۱ ۱ ۱		دانش : • انواع و اجزای طرح های بهره برداری ، بهره وری ، احیا و مرتع داری • فرآیندهای طرح ریزی طرح های بهره برداری و احیا • اطلاعات مورد نیاز برای طرح ها • الگوهای تناسب یابی
				مهارت : • ارزیابی توان اکولوژیکی اکوسیستم ها • تشریح نحوه ایجاد مستحدثات مرتبط و متناسب و ترجیحا با استفاده از مصالح سنتی درون جنگل ومتکی بر اصول منابع آب وخاک وپوشش گیاهی • تدوین وارائه برنامه اجرایی حفظ وتوسعه تنوع زیستی • تدوین برنامه حفاظت از منابع طبیعی تجدید یابنده ، تقلیل و توقف روند تجاوز و تخریب • تنظیم برنامه حفاظت از مناظر و جلوه گاه های طبیعی • نگارش و نظارت بر برنامه احیای منابع تجدید شونده و توسعه پوشش گیاهی • تهیه و تنظیم ترازنامه مالی طرح ها • اخذ پروانه بهره برداری
		۳ ۲ ۲ ۲ ۱ ۱ ۱ ۱.۵		نگرش : ▪ دید همه جانبه به زوایای نگارش برنامه
				ایمنی و بهداشت : ▪ رعایت ایمنی شخصی ومحیطی
				توجهات زیست محیطی : ▪ در نظر گرفتن الزامات حفظ محیط زیست و راهکارهای پیشگیری از آسیب های احتمالی در منطقه ودفع صحیح ضایعات

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان : اجرای طرح های تحقیقی _ ترویجی ویژه منابع طبیعی و ایجاد مناطق نمونه
	نظری	عملی	جمع	
	۱۱.۵	۱۳	۲۴.۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-رایانه -دیتا پرژکتور -وایت برد -ماژیک وایتبرد -لوازم التحریر -جزوات مربوطه				دانش : <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم ترویج در منابع طبیعی • چگونگی ساختن مدل تحلیلی • دیدگاه های نوین ترویج • الگوهای ترویجی (الگوی پژوهش ، توسعه و نشر ، الگوی تعامل اجتماعی ، الگوی حل مسئله) • افزایش بهره وری زمین و بهبود سطح زندگی بهره برداران محلی • روش های ترویجی و چگونگی برقراری ارتباط با بهره برداران • مفهوم، ضرورت و اهمیت و اهداف مدیریت منطقه ترویجی • کارکردهای مدیریت بهره برداری (برنامه ریزی، تصمیم گیری، سازماندهی، کارگزینی، ایجاد ارتباط، ایجاد انگیزه، رهبری، نظارت و کنترل) • جنبه های اقتصادی طرح ها و پروژه ها • جنبه های مالی و فنی طرح ها و پروژه ها • چارچوب و مبانی حاکم بر قراردادهای و پروژه ها
				مهارت : <ul style="list-style-type: none"> • ترسیم نقشه مشارکتی (منابع آبی ، دامداری ، وضع بهداشت ، جاده ، اندازه مزارع ، بیماری ها ، طبقه بندی اجتماعی ، وضعیت ثروت و ...) • تهیه جداول بهره برداری ، کاشت ، داشت و برداشت فصلی • تاسیس و نگهداری مناطق و عرصه های نمایشی • سعی در برطرف کردن ابهامات عملیاتی • بکارگیری دانش بومی بهره برداران به عنوان یک منبع اطلاعاتی و تلفیق آن با دانش علمی • انجام آزمایش های خاک و ... • بازرسی دوره ای از حاصلخیزی خاک ، آفات منطقه و گزینش راهکار مناسب در موقع مناسب
	۲			نگرش : <ul style="list-style-type: none"> ▪ مسئولیت پذیری در حداقل کردن هزینه های طرح ▪ اجرای کامل برنامه با هدف ایجاد یک مزرعه الگویی
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی : استفاده حداقل از کود و سم دفع صحیح ضایعات

استاندارد آموزش
- برکھی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۰.۵	۵.۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-رایانه -دیتا پرژکتور -وایت برد -ماژیک وایتبرد -لباس کار -کفش -لوازم التحریر -جزوات مربوطه				دانش : <ul style="list-style-type: none"> جامعه شناسی روستایی عشایری روش های نیاز سنجی آموزشی عوامل موثر در یادگیری بزرگسالان کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش روستائیان عشایر بهره بردار
		۱		مهارت : <ul style="list-style-type: none"> برگزاری دوره های آموزشی متمرکز و استفاده از وسایل کمک آموزشی برگزاری دوره آموزشی عملی در محیط های نمونه بازدید از مناطق ، ملاقات با بهره برداران از نزدیک و پیشنهاد راه حل برای آنان اطلاع رسانی به بهره برداران در خصوص بازدید از مناطق نمونه و نمایشی و شرکت در کلاس های آموزشی سازماندهی اردوهای آموزشی ، جلسات و گروه های بحث
		۱.۵		
		۲		
		۱		
	۲			
	۲			
		۱.۵		
		۲		
		۳		
	نگرش : <ul style="list-style-type: none"> باور به اثر گذاری انتقال کامل اطلاعات در موفقیت پروژه ترویج کمک گرفتن از فرهنگ رایج برای موفقیت برنامه های ترویجی و احیایی 			
	ایمنی و بهداشت : <ul style="list-style-type: none"> استفاده از لباس کار و کفش مناسب 			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد آموزش
- برکھی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان : تولید ، بهره برداری و احیا گیاهان دارویی ترویجی در رویشگاه های طبیعی
	نظری	عملی	جمع	
	۱۰.۵	۲۶.۵	۳۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
دانش :				<ul style="list-style-type: none"> روش های مکان یابی کشت و احیا روش های تولید و بهره برداری گیاهان دارویی روش های مبارزه با آفات ، بیماری ها و علف های هرز در منابع طبیعی ، مراتع و جنگل روش های جانیشین کردن گیاهان مرغوب بجای گیاهان نامرغوب روش های اقتصادی نمودن عملیات احیاء مراتع مکانیسم های برداشت و فرآوری اولیه گیاهان دارویی در منابع طبیعی ، مراتع و جنگل ادوات و روش های برداشت
- بذور گیاهان دارویی پر کاربرد - بیل - فرغون - تراکتور - تجهیزات شخم و بذر پاشی - کودهای و سموم استاندارد - رایانه - دیتا پروزکتور - وایت برد - ماژیک وایتبرد - لوازم التحریر - جزوات مربوطه				مهارت : <ul style="list-style-type: none"> ارائه روش کشت انبوه در مناطق بهره برداران نظارت بر عملیات آماده سازی زمین توسط بهره بردار تهیه بذر ، قلمه ، نشا استاندارد گیاهان دارویی و کشت نظارت بر عملیات داشت کنترل و نظارت بر روش های مبارزه با علف های هرز و دفع آفات و ارائه روش های مبارزه بیولوژیک توسط بهره برداران تعیین زمان برداشت و نظارت بر نحوه عملیات برداشت و استفاده از ادوات جداسازی محصول نامرغوب و فرآوری اولیه مخصوص گیاهان دارویی در محیط یا جنب مزرعه استفاده از آزمایشگاه های مرجع آب و خاک و بهره برداری و اخذ گواهی های باقی مانده کود و سموم بسته بندی و ارسال محصول
				نگرش : <ul style="list-style-type: none"> بهینه ترین مکان یابی برای موفقیت طرح انتخاب و بذر و اندام تکثیری استاندارد در مبارزه با آفات و بیماری ها تلاش برای تولید محصول سالم (گواهی شده) انجام شود .
				ایمنی و بهداشت : <ul style="list-style-type: none"> استفاده از لباس و کفش کار مناسب
				توجهات زیست محیطی : <ul style="list-style-type: none"> در زمان ضد عفونی بذر و اندام تکثیری از مصرف زیاد مواد و آلاینده جلوگیری شود

استاندارد آموزش
- برکھی تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :		
	نظری	عملی	جمع			
	۴.۵	۱۳.۵	۱۸			
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط					
دانش :	<ul style="list-style-type: none"> چگونگی ارزیابی حفاظت از منابع طبیعی نقشه جابجایی یا تحرک برای ارزیابی جابجایی فرد روش ترسیم نقشه مزرعه برای ارزیابی مشارکتی برای محصولات چگونگی رتبه بندی ماتریسی برای شناسایی معیارهای مردمی چگونگی نمره دهی بهرداری (اهمیت نسبی خود ارزیابی شده و مشکلات ، منافع ، خطرات ، خسارت ها و فرصت ها) 					
رایانه - دیتا پروزکتور - وایت برد - ماژیک وایت برد - لوازم التحریر - جزوات مربوطه	۰.۵	۲	۱.۵	۱	۲	مهارت :
		۲				<ul style="list-style-type: none"> سطح بندی عملکرد بهره برداران بر اساس توانایی در تامین اهداف اولیه بهره برداری سطح بندی عملکردهای حفاظتی منابع جنگلی ، تنوع زیستی ، سلامتی و زنده مانی جنگل برگزاری کارگاه و نشست های رفع ایرادات و ابهامات و مشکلات قابل حل در منطقه ترویج تهیه درخواست ها برای اعتبار و کمک مالی به بهره برداران پیگیری ایجاد جایگاه های سوخت و یا سوخت رسانی در مناطق ترویج برای جلوگیری از وارد شدن خسارت به محیط طبیعی پیگیری و ایجاد هماهنگی برای بهبود شرایط بهداشتی و آموزشی در منطقه تکمیل پرسشنامه ها برای سازمان مرکزی توزیع نهاده ها بین بهره برداران همفکری در پیشبرد امور و رفع مشکلات تشکل بهره برداران
						نگرش :
						<ul style="list-style-type: none"> دقت در ارزیابی عملکرد و اثر شکل دهی مسیر بازآموزی و بهبود مستمر فعالیت
						ایمنی و بهداشت :
						<ul style="list-style-type: none"> استفاده از لباس کار و کفش مناسب
						توجهات زیست محیطی :
						<ul style="list-style-type: none"> اجتناب از آلودگی محیط طبیعی با مواد شیمیایی و دفع صحیح ضایعات

استاندارد آموزشی
- برکهای تحلیل آموزش

	زمان آموزش (ساعت)			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۱۳	۱۳.۵	۲۶.۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			بازاریابی و فروش محصولات
رایانه - دیتا پرژکتور - وایت برد - ماژیک وایت برد - لوازم التحریر - جزوات مربوطه				دانش : <ul style="list-style-type: none"> • انواع بازارهای محلی و داخلی • انواع بازارهای خارجی • شاخصه های گیاهان دارویی برای ورود به بازارهای خارجی • شیوه های قیمت گذاری محصول • قراردادهای فروش و تضمین خرید • روش های برگزاری نمایشگاه • روش های بازاریابی • ایجاد و مدیریت برند منطقه ای
				مهارت : <ul style="list-style-type: none"> • نظارت بر انعقاد قرارداد ، تحویل و نظارت بر مراودات مالی در قراردادهای تضمین خرید • بکارگیری آمیزه های بازاریابی فروش محصولات کشاورزی گیاهان دارویی • انجام مراوده با واحدهای فرآوری گیاهان دارویی • ارسال نمونه و مذاکره با تجار و صادر کنندگان گیاهان دارویی برای فروش محصولات • برگزاری و حضور در نمایشگاه های استانی ، ملی و منطقه ای • ایجاد ، ثبت و مدیریت برند منطقه ای برای محصولات با کیفیت
				نگرش : <ul style="list-style-type: none"> ▪ مواد اولیه تولیدات بر اساس نیازها و الزامات بازار (تولید محصول استاندارد) باشد ▪ مقدار باقیمانده کود و سموم از الزامات تجارت داخلی و خارجی گیاهان دارویی باشد
				ایمنی و بهداشت : <ul style="list-style-type: none"> ▪
				توجهات زیست محیطی : <ul style="list-style-type: none"> ▪

– برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی	تعداد	توضیحات
۱	تراکتور	زراعی	۱ دستگاه	
۲	گاواهن	۳ خویش	۱ دستگاه	
۳	مخزن کود پاش	مکانیکی	۱ دستگاه	
۴	رایانه	موجود در بازار	۱ دستگاه	
۵	دیتا پرژکتور	موجود در بازار	۱ دستگاه	
۶	دوربین نقشه برداری	دارای بلوتوث ، Photo mapping تجهیزات جانبی و برنامه کامل	۱ دستگاه	
۷	دستگاه GPS		۱ دستگاه	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی	تعداد	توضیحات
۱	کود	دامی - پوسیده	۱ تن	
۲	سم	حشره ، قارچ ، آفت کش	هر کدام ۲ قوطی	
۳	بذر گیاهان دارویی پر کاربرد	۲ نمونه متناسب با اقلیم آموزشی	هر کدام ۲۰ کیلو	
۴	نشا گیاهان دارویی پر کاربرد	۲ نمونه متناسب با اقلیم آموزشی	به تناسب نوع کشت تعیین می شود	
۵	لوازم التحریر	موجود در بازار	به ازای هر یک نفر یک سری	
۶	جزوات مربوطه		به ازای هر یک نفر یک سری	
۷	ظروف بسته بندی	پلاستیکی - زیپ کیپ	۲ بسته	
۸	انواع عکس های هوایی		به تعداد لازم	
۹	فرمهای جمع آوری اطلاعات		۶۵ نسخه	
۱۰	دفترچه یادداشت	موجود در بازار	۶۵ نسخه	
۱۱	تصاویر انواع گیاهان و درختان		به تعداد لازم	
۱۲	ماژیک	مخصوص وایت برد	۳ رنگ برای هر کلاس	
۱۳	خودکار	موجود در بازار	۱۵ عدد	
۱۴	برگه A۴	موجود در بازار	۱ بسته	
۱۵	لباس و کفش کار	موجود در بازار	۱۵ سری	

توجه :

– مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی	تعداد	توضیحات
۱	بیل	باغبانی	۵ عدد	
۲	فرغون	با چرخ بادی	۵ دستگاه	
۳	وجین کن	متوسط	۵ عدد	
۴	ظروف بسته بندی	پلاستیکی – زیپ کیپ	۲ بسته	
۵	چاقو	فلزی	۵ عدد	
۶	وسایل نمونه برداری		به تعداد لازم	
۷	بیل		۱۵ عدد	
۸	تیشه		۱۵ عدد	

توجه:

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	تولید و فرآوری گیاهان دارویی	امید بیگی، رضا		-		آستان قدس رضوی
۲	اقتصاد منابع طبیعی از منظر اسلام	فراهانی فرد، سعید		۱۳۸۹		پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳	مرتعداری در ایران	سوادکوهی، محمد رضا				نشر ارغوان – سازمان جهاد کشاورزی
۴						
۵	ترویج و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی	ایرج ملک محمدی		۱۳۸۳		مرکز نشر دانشگاهی
۶	زراعت و ترویج استویا	براهیم آذرپور محمد کریم معتمد حمیدرضا بزرگی				مرکز انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان
۷	گیاهان دارویی شناسایی (کاشت، داشت و برداشت) و توجیه اقتصادی	محمد رضا محبوبی محمود ساور سفلی				

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	http://research.irantvto.ir/index.aspx?siteid=۸۳&pageid=۳۴۲۵
۲	www.maj.ir
۳	www.imps.ir
۴	http://angorej۱۳۳۹.blogfa.com
۵	http://www.frw.org.ir